

Дэлхийн хүн ам

Бэлтгэсэн газар зүйн багш

А.Гэрэлцэцэг

Хүн амын өсөлт

- Тодорхой хугацаанд шинээр төрсөн хүүхдийн тооноос насбарсан хүний тоог хасаж ердийн өсөлт буюу хүн амын цэвэр өсөлтийг тодорхойлно.

- **Дэлхийн ам секундэд 4 - 5 хүнээр нэмэгдэж 2 хүн насбардаг байна.**
- **Хүн амын цэвэр өсөлтийг промиллоор тодорхойлно.**
- **Дэлхийн хүн ам XIX зууны үед 1 тэрбум хүнтэй байснаа одоо 7 тэрбум болсон нь анагаах ухаан сайн хөгжиж насбаралт багасаж дундаж наслалт нэмэгдсэн байна.**

❖ **Дэлхийн хүн амын
дундаж төрөлт 24%。**

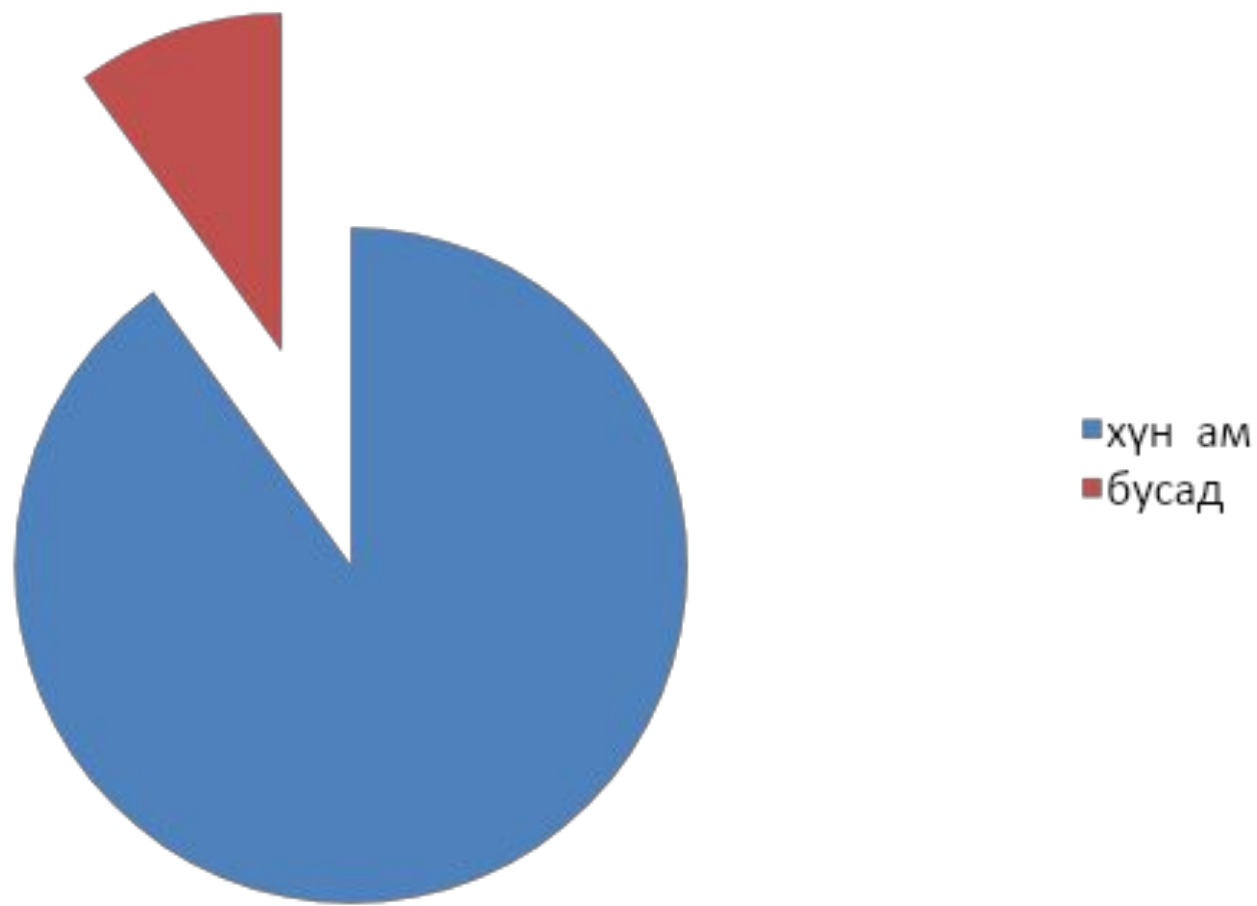
❖ **Дундаж нас баралт 9%。**

❖ **Ердийн өсөлт 15%。**

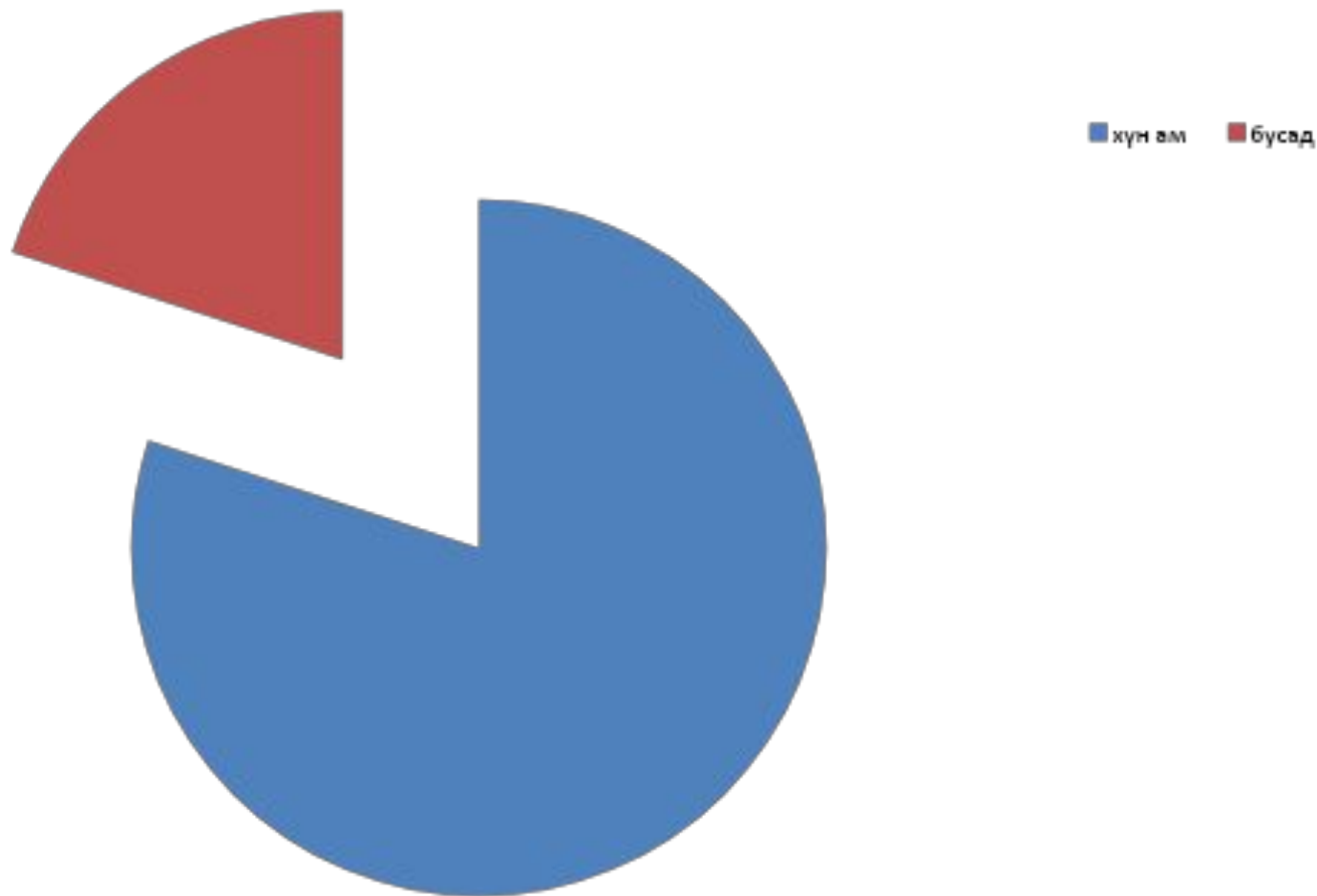
Хүн амын тэсрэлт

- ***Дэлхийн хүн ам 100 гаруй жилийн өмнөхөөс 4 дахин нэмэгдсэн үүнийг хүн амын тэсрэлтийн үе гэдэг. Үүний оргил үе нь 1960 он юм. Үүнээс хойш буурсаар байна.***

Хүн өсөлтийн 90% нь

Дэлхийн хүн амын 80% нь

- Ази, Африк, Латин
Америкийн буурай
хөгжилтэй орнууд
орно.

Хүний үе удмын тасралтгүй
байдлыг хангадаг төрөлт ба
насбаралтын харьцааг хүн амын
нөхөн үйлдвэрлэл гэдэг.

Хүн амын нөхөн үйлдвэрлэл

- ❖ Уламжлалт хэв шинж:Төрөлт өндөр,нас баралт бага ердийн өсөлт өндөр орнууд*
- ❖ Орчин үеийн хэв шинж:Төрөлт нас баралт аль аль нь бага ердийн өсөлт бага*
- ❖ Шилжилтийн хэв шинж:төрөлт нас баралт бүр багассан*

*Хүн амын өсөлт тэгрүү
ойртсон орнууд*

*Англи, Итали,
Польш*

*Хүн амын өсөлт хасах болж
буй орон*

*Герман, Унгар,
Украин, Беларусь,
Болгар*

Хүн амын нас

- ❖ Дэлхийн хүн амын дундаж наслалт нь 66 нас*
- ❖ Эрэгтэйчүүдийнх- 63 нас*
- ❖ Эмэгтэйчүүдийнх- 68 нас*

Дэлхийн хамгийн урт настай нь

***Япончуудын дундаж наслалт
нь***

80 нас

Эрэгтэйчүүд – 77 нас

Эмэгтэйчүүд - 83 нас

***Үүнтэй адил: Австри,Швед,
Канад,Швейцар***

Дэлхийн хамгийн бага
дундаж наслалт

- Африкийн
Сьерро-Леоне

Хүн амын арьсны бүтэц

Европ төрхийн – Цагаан

арьстан

Негр төрхийн – Хар арьстан

Монгол төрхийн – Шар

арьстан

Австрали төрхийн – Хар

арьстан

Арьсны бүтцээр эзлэх хувь

Европ төрхийн 40%

Монгол төрхийн 20%

Негр төрхийн 10%

Австрали төрхийн 1%

Шилжилтийн арьстан

*□ Метис –Европ ба монгол
төрхийн эрлийз*

*□ Самбо – негр монгол төрхийн
эрлийз*

□ Мулат – Европ негрийн эрлийз

Угсаатны бүтцээр

- ❖ *Нэг үндэстний*
- ❖ *Олон үндэстний*

Нэг үндэстнээс бүрдсэн улсууд

- Польш, Унгер, Герман,
Аргентин, Бразил,
Австрали, Япон,
Солонгос, Бангладеш,
Араб

